

Vorbereiding tweede termijn – Generiek Kompas

Dank voor uw bijdrage tijdens het CD langdurige zorg op 13 februari. Tijdens het debat is besloten om een deel van het debat op een later moment voort te zetten, zodat de minister voor VWS hierbij aanwezig kon zijn. De tweede termijn is inmiddels gepland op donderdag 6 maart a.s. Een van de thema's waarover de minister vragen zal beantwoorden, is het Generiek Kompas *Samen werken aan kwaliteit van bestaan*. Namens de organisaties die betrokken zijn bij het Kompas, informeren wij u graag over waar het Kompas voor staat.

Het Generiek Kompas 'Samen werken aan kwaliteit van bestaan'

Het Generiek Kompas is een initiatief van ActiZ, ANBO-PCOB, BPSW, BVKZ, Koepel Gepensioneerden, LOC Waardevolle zorg, MantelzorgNL, NCZ, Nederlands Instituut van Psychologen, NOOM, Sociaal Werk Nederland, SOMNL, SPOT, V&VN, Verenso, Zorgthuisnl en Zorgverzekeraars Nederland. Per 1 juli 2024 is het Kompas opgenomen in het Register van het Zorginstituut. Daarmee heeft het een wettelijke verankering en een bindende status.

Kwaliteit van bestaan centraal

Het Generiek Kompas is bedoeld voor mensen die in hun dagelijks leven naast informele, ook professionele ondersteuning, zorg of behandeling nodig hebben. Het legt de nadruk op het voorkomen van een grotere zorgvraag door te kijken wat mensen met een zorgvraag zelf, of samen met hun netwerk, kunnen en hoe de zorg daarop kan aansluiten. Zo ligt regie meer bij mensen en hun netwerk. Beschikbare professionele zorg en ondersteuning kan op deze manier zo goed mogelijk worden ingezet. De grootste verandering is dat het Generiek Kompas de vraag van de mens met een zorgvraag volgt, ongeacht waar de zorg geleverd wordt of vanuit welke wet. Wat precies nodig of passend is, is niet alleen een kwestie van zorg, ondersteuning of behandeling. Zingeving en vitaliteit zijn niet te vangen in lijstjes, richtlijnen of standaarden, het gaat om de optelsom van het geheel.

De kracht van het Kompas

Kwaliteit van bestaan laat zich niet vangen in strakke normen. Dergelijke normen leiden enkel tot onnodige bureaucratie en administratieve lasten. Kwaliteit van bestaan draait juist om maatwerk en een open gesprek. Het Kompas voor kwetsbare ouderen is ontwikkeld door en voor mensen met een zorgvraag, naasten/mantelzorgers, professionals, zorgorganisaties en financiers. Zij hebben bewust gekozen voor een werkwijze waarin samenwerking, flexibiliteit en continue ontwikkeling centraal staan. Dit sluit aan bij de behoefte aan een lerend en flexibel systeem, waarin mensen met een zorgvraag, hun netwerk en professionals samen tot passende oplossingen komen. Hierdoor is het Kompas toekomstbestendig en passend bij de grote uitdagingen in de zorgsector

Leren en ontwikkelen

De keuze voor een Kompas in plaats van een kader betekent niet dat leren en ontwikkelen naar de achtergrond is verschoven – integendeel. Juist voor professionals is voortdurend leren ontwikkelen essentieel, om kwaliteit van zorg te waarborgen die bijdraagt aan kwaliteit van bestaan. Daarbij koppelen zorgorganisaties kwantitatieve en kwalitatieve data terug aan professionals, zodat er op team- en organisatiespecifieke vraagstukken kan worden ingespeeld. Zo kunnen professionals en client(vertegenwoordigers) ook zeggenschap hebben over welke thema's voor hun relevant zijn, welke doelen nagestreefd worden en hoe dat gerealiseerd wordt.

Ook blijven we systematisch werken aan kwaliteit en benutten hiervoor verschillende instrumenten, zoals het jaarlijkse Kwaliteitsbeeld, dat door zorgorganisaties wordt opgesteld. Het kwaliteitsbeeld biedt inzicht in de kwaliteit van zorg binnen de organisatie en geeft organisaties de flexibiliteit om in te zetten op thema's die relevant zijn binnen hun eigen regio of specifieke werkgebied.

Geen landelijke indicatoren

In tegenstelling tot eerdere kwaliteitskaders voor de wijkverpleging en verpleeghuiszorg, is er binnen het Generiek Kompas bewust voor gekozen om, naast het ervaringsinstrument, geen landelijke indicatoren vast te stellen, vanwege de beperkte toegevoegde waarde enerzijds en de administratieve last anderzijds.

Zicht op kwaliteit

Het Kwaliteitsbeeld en de uitkomsten van de ervaringsmeting geven inzicht in de kwaliteit van zorg en worden besproken met mensen met een zorgvraag, naasten/mantelzorgers, cliëntenraden, ondernemingsraden, verpleegkundige/professionele raden, regiebehandelaren en raden van toezicht. In april worden de kwaliteitsbeelden en de uitkomsten van de ervaringsmeting gepubliceerd. Er wordt zorgvuldig geanalyseerd welke rode draden uit deze beelden te halen zijn en of deze inderdaad zorgen voor voldoende inzicht voor zowel mensen met een zorgvraag, naasten/mantelzorgers, zorgprofessionals als ook financiers. Bijsturing volgt waar nodig.

Daarnaast blijft de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) als toezichthouder een belangrijke rol spelen. De IGJ is ook betrokken geweest bij de totstandkoming van het Kompas. Het Kompas biedt zorgorganisaties juist de ruimte om op eigen wijze verantwoording af te leggen, binnen de kaders van wet- en regelgeving die de kwaliteit en veiligheid van zorg waarborgen.

Oproep tot steun

De 17 organisaties achter het Kompas en het Zorginstituut vragen uw steun voor de ingezette koers en de fundamentele verandering in denken, werken, leren en ontwikkelen die hiermee gepaard gaat. Wij zijn uiteraard bereid om een werkbezoek te organiseren om te laten zien hoe mensen met een zorgvraag, naasten/mantelzorgers, professionals, zorgorganisaties en financiers in de praktijk aan de slag zijn met het Kwaliteitsbeeld en het Kompas.